

ABBs PENSJONSKASSE

ÅRSBERETNING 2021

VIRKEOMRÅDE

ABBs Pensjonskasse ble etablert 1. januar 1990 og forvalter i dag pensjonsordningen for foretakene ABB AS og ABB Electrification Norway AS. Regelverket for pensjonsordningene er fastsatt gjennom særskilt pensjonsavtale mellom pensjonskassen og de ulike foretakene.

ABBs Pensjonskasse yter alderspensjon, uførepensjon og etterlattepensjon til pensjonskassens medlemmer, samt ansatte og fratrådte medlemmer med utstedte fripoliserettigheter.

ABBs Pensjonskasse utøver sin virksomhet i ABB's lokaler på Fornebu. Pensjonskassens virksomhet og økonomiske forhold holdes atskilt fra foretakets virksomhet og hefter ikke for foretakets forpliktelser. Pensjonskassen står under tilsyn av Finanstilsynet.

Medlemmer og pensjonister

ABB gikk over til innskuddspensjon pr. 1. oktober 2016 for alle ansatte født i 1960 eller senere og nyansatte etter 1. oktober. Dette medførte at opptjening av alderspensjonsrettigheter for disse ble bragt til opphør og det ble utstedt fripoliser for deres pensjonsopptjening i pensjonskassen frem til dette tidspunktet. Fripolisen blir ivaretatt av pensjonskassen. Det er ikke tatt opp nye medlemmer for alderspensjonsopptjening i ABBs Pensjonskasse etter 1. oktober 2016.

Ansatte (aktive medlemmer) født i 1959 eller tidligere viderefører sin opptjening av alderspensjon i ABBs Pensjonskasse. Øvrige medlemmer, dvs. syke og pensjonister viderefører sitt medlemskap upåvirket av endringene som ble gjennomført pr. 01.10.2016.

Pr. 31.12.2021 har pensjonskassen følgende fordeling av medlemmer:

Aktive medlemmer	125
Fripoliser [†]	2 726
Alderspensjonister	1 195
Uførepensjoner	94
Ektefellepensjonister	703
Barnepensjoner	1

- [†] Medlemmer i ABBs Pensjonskasse som meldes ut som følge av fratreddelse får sin fripolise ivaretatt i pensjonskassen.

Arbeidsmiljø

ABBs Pensjonskasse er samlokalisert med deler av ABBs virksomhet på Fornebu.

Pensjonskassen har ingen ansatte. Daglig leder er innleid ressurs og utkontraktert til Innmeldt AS. Økonomi/regnskap og pensjonsutbetaling er tjenester som blir levert av ansatte i ABB AS. De ansatte i ABB som utfører tjenester for pensjonskassen er underlagt ABB's HMS og likestillingsprogram. Rapportering relatert til sykefravær, skader eller

oppfølging blir ivare tatt i samsvar med konsernets IA-avtale (Inkluderende Arbeidsliv). . Det har i 2021 ikke vært skader eller ulykker, og det har heller ikke vært registrert noe sykefravær.

I tillegg til bruk av interne ressurser i ABB har det vært benyttet konsulent tjenester for å tilføre pensjonskassen mer kapasitet og spesialkompetanse

Daglig ajourhold blir fulgt opp gjennom en avtale med Storebrand Pensjonstjenester AS.

Ytre miljø og samfunnsansvar

Pensjonskassens virksomhet er av en slik art at den ikke forurensar det ytre miljø.

Pensjonskassens har i sin investeringspolicy nedfelt at forvaltningen skal ta hensyn til etiske, juridiske, sosiale- og miljømessige forhold. Dette innebærer at pensjonskassen aksepterer at ulike forvaltere kan ha ulik tilnærming til hvordan man utøver god langsiktig ESG-arbeid (Environment, Social and Governance) og hvilke SRI-kriterier som legges til grunn i utvelgelsesprosessen. Ved investeringer i fond skal pensjonskassen foretrekke forvaltere som har signert FNs prinsipper for ansvarlige investeringer (UNPRI). Det kreves videre at alle forvaltere i porteføljen skal ha utarbeidet egen ESG-policy som definerer deres tilnærming til bærekraftige investeringer.

STYRET OG ADMINISTRASJON

Styret i ABBs pensjonskasse har i 2021 hatt følgende sammensetning:

Valgt av og blant medlemmene:	Kjell-Arne Hamre	Kristin Hagen
	Nina Svensen	Magne Vårli
Oppnevnt av bedriften:	Kari Wold-Hansen	Torgunn Osmundsen
	Pål Morstad	Kjerstin Bull-Berg
	Asmund Paulsen (eksternt styremedlem)	

Pål Morstad har gjennom året vært styrets leder.

Eiolf Stein overtok som daglig leder for pensjonskassen fra og med oktober 2020 gjennom en avtale med Innmeldt AS.

Line Buset har vært utøvende ansvarshavende aktuar gjennom en avtale om ansvarshavende aktuar med Storebrand Pensjonstjenester AS.

Revisjonsselskapet EY er oppnevnt som revisor for pensjonskassen.

Pensjonskassen har ikke etablert egen ansvarsforsikring for styremedlemmer i pensjonskassen. Styremedlemmer oppnevnt og ansatt i Foretaket og valgte styrerepresentanter for medlemmene er omfattet av egen ansvarsforsikring for Foretaket.

Styret bekrefter at forutsetning om fortsatt drift er til stede og regnskapet er avlagt i tråd med denne forutsetningen.

MØTER OG SAKER TIL BEHANDLING

Styret for ABBs Pensjonskasse har avholdt 4 møter i 2021.

Gjennom månedlig rapportering, og avholdte styremøter har styret en jevnlig oppfølging av oppgaver knyttet til ordinær drift av pensjonskassen, forvaltning av pensjonskassens midler og gjennomgang av ulike risikoanalyser knyttet til forsikringsmessig og forvaltningsmessig risiko.

Styret mottar månedlig rapportering om avkastning og utvikling i kapitalmarkedene og har løpende fokus på pensjonskassens risikobærende evne og solvenssituasjon. Pensjonskassens langsiktige investeringsstrategi og investeringspolicy blir jevnlig vurdert og styret gjør nødvendige endringer i forhold til utviklingen i kapitalmarkedene. Styret har hvert år en gjennomgang av pensjonskassens forsikringsstrategi med fokus på forsikringsteknisk beregningsgrunnlag og behov for reassuransedekning.

Styret gjennomgår og behandler kvartalsregnskap gjennom året.

Internkontroll følges opp bl.a. gjennom daglig leders årlige rapportering samt faste poster i styremøtene. Pensjonskassens revisor har avgitt sin bekreftelse til styret i denne forbindelse. Etter styrets vurdering er internkontrollen tilfredsstillende og det har ikke vært rapportert om vesentlig avvik eller endringer i den operasjonelle driften.

Gjennom 2021 har styret behandlet gjennomført GAP-analyse for å avdekke eventuelle avvik og kontrollere pensjonskassens styringsdokumentasjon og rutiner i forhold til gjeldende tjenstepensjonsdirektiv, nytt IORP II direktiv og Finanstilsynets forslag til implementering i norsk rett. I henhold til forskrift for internkontroll og risikostyring har styrets faste styremedlemmer gjennomført en evaluering av sitt arbeid, kompetanse og samlede egnethet knyttet til pensjonskassens virksomhet, risikostyring og internkontroll.

ÅRSREGNSKAP

Årsregnskapet for 2021 er ført i henhold til gjeldende regnskapslovgivning med tilhørende forskrifter. Pensjonskassens samlede midler er fordelt mellom kollektivporteføljen (kundemidler) og selskapsporteføljen (pensjonskassens midler). Midlene har gjennom 2021 vært underlagt felles forvaltning i samsvar med investeringspolicy vedtatt av styret i pensjonskassen.

Teknisk regnskap (kundemidler)

Bokførte premieinntekter for 2021 utgjorde 69,4 MNOK. Pensjonskassens premiefond er godskrevet med en garantert renteavkastning på 0,4 MNOK. Kundeporteføljens andel av de totale driftskostnader utgjorde 21,5 MNOK.

Det er overført 34,8 MNOK til tilleggsavsetninger, 5,0 MNOK til premiefond, 12,1 MNOK til pensjonistenes overskuddsfond og 17,9 MNOK til fripoliser.

Resultat av teknisk regnskap etter disponeringer utgjorde 22,5 MNOK.

Renteresultat

Renteresultatet er overskudd/underskudd som følge av at den regnskapsmessig bokførte avkastningen avviker fra den årlige rentegarantien på forsikringsforpliktelsen. Pensjonskassen garanterer en årlig avkastning på premiereserven og premiefondet tilsvarende kontraktens beregningsrenter. Dersom pensjonskassen ved årets slutt ikke har

tilstrekkelig bokført avkastning til å dekke den årlige rentegarantien, får pensjonskassen et negativt renteresultat. Renteresultatet i 2021 utgjorde 74,0 MNOK.

Risikoresultat

Risikoresultat er overskudd/underskudd som følge av at forsikringshendelser knyttet til medlemmers død eller uferhet, avviker fra det som er forutsatt i beregningsgrunnlaget. Det er en målsetning å ha et positivt risikoresultat. Dette sikres gjennom tilstrekkelig sterkt beregningsgrunnlag som gjør at avsetninger gjennom året matcher med de faktiske risikohendelser. Risikoresultatet for 2021 utgjorde -0,8 MNOK.

Administrasjonsresultat

Administrasjonsresultatet fremkommer som et resultat av årets administrasjonsinntekter gjennom premiebetaling fratrukket årets kostnader for forvaltning og administrative tjenester. Styret i pensjonskassen har vedtatt at forvaltningshonorarer knyttet til kundeporteføljens investeringer i fond skal føres etter bruttoprinsippet for regnskapsåret 2021. Dette medførte en betydelig økning av forvaltningshonorar som en del av de samlede administrasjonskostnadene, og administrasjonsresultatet i 2021 utgjorde med dette -6,7 MNOK.

Kursreguleringsfond

Kursreguleringsfondet tilknyttet kundeporteføljen har gjennom 2021 økt fra 635,8 MNOK til 636,2 MNOK. (urealiserte gevinster). Kursreguleringsfondet vurderes som en fleksibel og særlig verdifull buffer i pensjonskassen både for å kunne oppnå et tilfredsstillende bokført resultat og ved at det inngår som en viktig del av pensjonskassens bufferkapital.

Tilleggsavsetninger

Ved utgangen av 2021 har pensjonskassen 155,5 MNOK i tilleggsavsetninger som utgjør 6,2 % av de samlede premiereserver. Tilleggsavsetninger utgjør en viktig del av pensjonskassens bufferkapital og vil kunne anvendes i år der den bokførte avkastningen ikke tilfredsstiller den årlige rentegarantien.

Ikke teknisk regnskap (selskapsmidler)

Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen gjennom 2021 utgjorde 29,2 MNOK. Selskapsporteføljens andel av forvaltningskostnader og rente på ansvarlig lån utgjorde 2,5 MNOK. Resultat av ikke teknisk regnskap utgjorde 26,7 MNOK.

Arsresultat og disponeringer

ABBs Pensjonskasse oppnådde i 2021 en bokført avkastning på 5,3 % basert på modifisert Dietz formel. Verdijustert avkastning basert på samme forutsetninger utgjorde 4,5%.

Årets resultat etter disponeringer og skatt utgjør 43,4 MNOK. Det er trukket -0,3 MNOK fra risikoutjevningsfondet og overført 43,7 MNOK til annen opptjent egenkapital.

KAPITALFORVALTNING OG FORVALTNINGSKAPITAL

Pensjonskassens styre og administrasjon prioriterer å følge opp kapitalforvaltningen med hensyn på risikostyring og alternative plasseringer i markedet. Styret har utnevnt et investeringsråd som kontrollerer og følger opp forvaltningen i samsvar med mandat gitt av styret. Forvaltningsresultatet og løpende risikoeksponering følges opp gjennom månedlige rapporter til styret. Rapporten er basert på fastsatte rapporteringskrav og omfatter den samlede aktiva allokering.

ABBs Pensjonskasse plasserer midler i nasjonale og internasjonale finansmarkeder og pensjonskassens plasseringer i verdipapirer fordeler seg pr. 31.12.2021 på følgende aktiva klasser:

Aktiva allokering		
VERDIPAPIRER:	Markedsverdi	
	MNOK	i %
Aksjer	860,9	22,4
Norske aksjer:	0,0	0,0
Globale aksjer*	860,9	22,4
Pengemarked	154,7	4,0
Omløpsobligasjoner	2473,4	64,4
Norske omløpsobligasjoner	956,7	24,9
Globale omløpsobligasjoner	1516,6	39,5
High Yield Obligasjoner		0,0
Anleggsobligasjoner:	0,0	0,0
Eiendom:	350,4	9,1
SUM PORTEFØLJE:	3839,3	100,0

*Inkl. finansiell derivat (-7,2)

FINANSIELL- OG FORSIKRINGSTEKNISK RISIKO

Kapitalforvaltning og finansiell risiko

2021 ble nok et solid år med god avkastning fra aksjer. Vinnere i aksjemarkedet i 2021 var energi-, bank/finans- og eiendomsaksjer. Oppsummert ble 2021 likevel et krevende år for aktiv forvaltning. En omfattende analyse av globale fond viser at kun 25 % av aktivt forvaltede globale aksjefond leverte bedre avkastning enn markedet i fjor. Aksjeporteføljen til pensjonskassen leverte 19,8% avkastning, noe som var svakere enn utviklingen i verdensindeksen. Pensjonskassens aksjeportefølje er valutasikret til norske kroner.

De lange rentene i Norge og USA gikk stort sett i tospann gjennom fjoråret. 2021 var preget av relativt store rentebevegelser, både opp og ned. En rentøkning gjennom året har hatt negativt effekt på avkastningen i obligasjoner. Fasiten for pensjonskassen ble en negativ avkastning på -2,2% i globale obligasjoner og -0,6% i norske obligasjoner. Globale obligasjoner har typisk lengre rentedurasjon (høyere renterisiko) enn norske obligasjoner og avkastningen påvirkes derfor mer av endringer i rentenivået.

Norsk ubelånt eiendom har vært en stabil og god aktivaklasse gjennom veldig mange år og 2021 ble nok et godt år for pensjonskassen. De fleste fondene som er innrettet mot institusjonelle kunder leverte tosfret avkastning i 2021. Pensjonskassen landet på 13,3% for sin portefølje av fond, noe som var klart bedre enn snittet av de største fondene. Pensjonskassen sin investering i denne aktivaklassen har bidratt til å løfte avkastningen, samtidig som kurssvingningene er betydelig lavere enn for aksjer.

Porteføljen til ABB PK leverte en avkastning på 4,5% i 2021, noe som var bedre enn det langsiktige målet på 4,2%. Porteføljen består i stor utstrekning av globale aksje- og rentepapirer som er godt diversifisert på land, sektorer og ikke minst selskaper. Aktiva sammensetningen ved inngangen til 2021 fordelte seg på ca. 10% eiendom, 22% aksjer, 64% obligasjoner og 4% pengemarked. Pensjonskassen har gjennom 2021 benyttet den

positive utviklingen i aksjemarkedet til å rebalansere porteføljen og derigjennom styre risikoen i porteføljen (rebalansering av porteføljen).

Pensjonskassens risikobærende evne, målt ved solvenskapitaldekning, har vært stabil og robust gjennom hele året. Ved inngangen til året lå den på 213% og ved utgangen av året var tallet 211%. Økningen i lange renter bidro til å bedre solvenskapitaldekningen, mens en forsterket stressfaktor for aksjer sammenfallende med en noe høyere eksponering mot aksjer bidro negativt. En avkastning over den årlige gjennomsnittlige rentegarantien bidro positivt.

Det forventes en mer «normalisert» avkastning framover. Som langsiktig investor er det vår oppgave å ha en portefølje som klarer seg relativt godt under ulike markedsforhold og som over tid evner å høste risikopremiene fra ulike aktivaklasser på en balansert måte.

Risikoresultat og forsikringsrisiko

Pensjonskassen anvender premietariff K2013 og en tilpasset uføretariff som reflekterer pensjonskassens risikoeksponering. Kollektivporteføljens risikoresultat for 2021 er på - 0,8 MNOK og fremkommer som et resultat av et underskudd på 2,0 MNOK knyttet til dødelighet, et overskudd på 0,8 MNOK knyttet til uførerisiko og et overskudd på 0,4 MNOK knyttet til opplevelse.

Pensjonskassens forsikringstekniske avsetning vurderes å være tilfredsstillende og i samsvar med gjeldende regelverk. Den forsikringstekniske risiko følges opp av pensjonskassens ansvarshavende aktuar.

RISIKOSTYRING OG INTERNKONTROLL

Styret i pensjonskassen har vedtatt en overordnet strategi som fastsetter pensjonskassens overordnede målsetninger og strategi for gjennomføring av nødvendige tiltak for måloppnåelse. Pensjonskassens overordnede mål er å oppnå forsvarlig god avkastning på forvaltet kapital i de ulike porteføljer, samtidig som risikoeksponeringen er i samsvar med pensjonskassens tåleevne. Det er etablert en egen strategi for forsikringsområdet. Denne inkluderer eksplisitte rammer for forsikringsrisiko samt kriterier for vurdering av behovet for gjenforsikring i samsvar med en årlig risikoanalyse.

Pensjonskassens internkontroll ble vurdert å være tilfredsstillende gjennomført i 2021 for alle virksomhetsområder. Pensjonskassens drift er forsvarlig innenfor de rammer som følger av lover, regler og styrets retningslinjer. Det har ikke vært forhold eller situasjoner som har vært kritiske for pensjonskassens drift.

UTSIKTER FREMOVER

Arsregnskapet for 2021 er avlagt under forutsetning om fortsatt drift av pensjonskassen.

Styret har fokus på pensjonskassens soliditet som gjør det mulig å ha en diversifisert og tilpasset sammensetning av verdipapirer, som over tid vil gi pensjonskassen en avkastning som kommer pensjonskassens medlemmer til gode. Pensjonskassens finansielle stilling anses å være tilfredsstillende, og er godt tilpasset den vedtatte investeringsstrategien.

Det er ikke oppstått hendelser etter balansedagen som påvirker risikobildet for pensjonskassen. Starten av 2022 er likevel preget av den pågående krigen mellom

Russland og Ukraina, og det er knyttet stor usikkerhet til utviklingen i finansmarkedene som følge av dette. Pensjonskassen har etablert rutiner for denne type markedsuro og situasjonen overvåkes nøye. Pensjonskassens kapitalforvaltningsstrategi har et langsiktig fokus som fortsatt legges til grunn

Risikosituasjonen anses likevel fremdeles å være tilfredsstillende og styret legger til grunn at pensjonskassens risikobærende evne sett opp mot de plasseringer som er gjort i verdipapirmarkedet er tilfredsstillende.

Pensjonskassen har løpende dialog med sponsor og de ulike tjenesteleverandører for å sikre trygghet og god avkastning på vegne av pensjonskassens medlemmer.

Fornebu, 11. mars 2022,

Pål Morstad
(Styrets leder)

Kari Wold-Hansen

Torgunn Osmundsen

Kjerstin Bull-Berg

Magne Vårli

Kjell-Arne Hamre

Nina Svensen

Kristin Hagen

Asmund Paulsen

Eiolf Stein
(Daglig leder)

ABBs Pensjonskasse

Resultatregnskap		Regnskap pr. 31.12.2021	Regnskap pr. 31.12.2020
	Note		
TEKNISK REGNSKAP			
1. Premieinntekter			
1.1 Forfalte premier, brutto		69 431 873	66 813 840
1.2 Avgitte gjensikringsrammer	10	-86 063	-112 126
Sum premieinntekter for egen regning		69 345 810	66 701 714
2. Netto inntekter fra investeringer i kollektivportefoljen			
2.2 Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler		40 538 713	32 163 020
2.4 Verdiendringer på investeringer	9	410 089	100 718 934
2.5 Realisert gevinst og tap på investeringer		104 621 865	80 303 831
Sum netto inntekter fra investeringer i kollektivportefoljen		145 570 667	213 185 785
6. Pensjoner			
6.1 Utløste pensjoner mv.		-104 641 188	-103 051 473
Sum pensjoner		-104 641 188	-103 051 473
6. Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser			
6.1 Endring i premieservice	a	3 420 013	21 164 957
6.2 Endring i tilleggsavsetninger	a	-34 769 710	-7 345 841
6.3 Endring i kursreguleringsford	b,3	-410 069	-100 718 934
6.4 Endring i premiefond, innskuddsford og fond for regulering av pensjoner	u	-576 341	-299 634
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser		-32 336 105	-87 209 342
8. Midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfastsatte forpliktelser			
8.1 Overskudd på avskrivningsresultatet		-34 402 241	-29 018 647
8.2 Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene		0	3 120 257
Sum midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfastsatte forpliktelser		-34 402 241	-32 147 804
9. Forsikringsrelaterte driftskostnader			
9.1 Forvaltningskostnader	15	-13 676 474	-3 377 212
9.2 Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader	16,16	-7 477 985	-6 475 331
Sum forsikringsrelaterte driftskostnader		-21 154 459	-9 852 543
10. Andre forsikringsrelaterte kostnader			
11. Resultat av teknisk regnskap		22 624 021	36 610 310
IKKE-TEKNISK REGNSKAP			
12. Netto inntekter fra investeringer i selskapsportefoljen			
12.2 Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler		5 812 441	4 282 380
12.4 Verdiendringer på investeringer	9	8 538 987	10 187 390
12.5 Realisert gevinst og tap på investeringer		-14 886 023	10 696 008
Sum netto inntekter fra investeringer i selskapsportefoljen		29 216 451	25 165 768
13. Andre inntekter		0	-53 719
14. Forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsportefoljen			
14.1 Forvaltningskostnader	15	-1 985 683	-440 842
14.2 Andre kostnader - rente ensveid lån	11	-559 248	-534 280
Sum Forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsportefoljen		-2 544 931	-975 122
15. Resultat av ikke-teknisk regnskap		26 671 520	24 022 907
16. Resultat før skattekostnad		49 106 344	61 433 223
17. Skattekostnader	13	-5 805 447	-8 020 111
18. Resultat før andre inntekter og kostnader		43 300 897	53 413 112
19. Andre inntekter og kostnader		0	0
20. TOTALRESULTAT		43 300 897	53 413 112

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
38031ED683341D071AF98659FAD0CFE8A

ABBs Pensjonskasse

Balanse		Regnskap pr. 31.12.2021	Regnskap pr. 31.12.2020
EIENDELER			
EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN			
2. Investeringer			
2.4 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
2.4.1 Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	3,1	154 471 444	138 035 741
2.4.2 Rentebærende verdipapirer	4,1	332 409 714	293 055 870
2.4.3 Utlån og fordringer inkl. bankinnskudd		300 629	1 223 085
2.4.4 Finansielle derivater	11	0	1 385 128
Sum investeringer		487 180 767	435 612 424
3. Fordringer			
3.1 Fordringer knyttet til premieinnskudd		0	0
3.2 Andre fordringer		1 100 033	4 032 552
Sum fordringer		1 100 033	4 032 552
4. Andre eiendeler			
4.2 Kasse, bank	6	9 175 702	9 555 370
Sum andre eiendeler		9 175 702	9 555 370
Sum eiendeler i selskapsporteføljen		497 456 502	449 211 356
EIENDELER I KUNDEPORTEFØLJENE			
6. Investeringer i kollektivporteføljen			
6.4 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
6.4.1 Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	3,5	1 053 950 260	1 053 747 034
6.4.2 Rentebærende verdipapirer	4,5	2 269 525 082	2 229 500 184
6.4.3 Utlån og fordringer inkl. bankinnskudd		2 070 498	9 276 389
6.4.4 Finansielle derivater	11	0	10 517 531
Sum investeringer i kollektivporteføljen		3 355 546 440	3 303 109 108
Sum eiendeler i kundeporteføljene		3 355 546 440	3 303 109 108
SUM EIENDELER		3 853 002 942	3 752 320 464

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:

38931BD58381D71AF9B659FA8DCFE3A

Balanse		Ragnskap pr. 31.12.2021	Ragnskap pr. 31.12.2020
EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSE			
10. Innskutt egenkapital		50 166 402	50 166 462
11. Opplyent egenkapital			
11.1 Risikouffjvingsfond		8 658 548	8 951 140
11.2 Annen opplyent egenkapital	12	435 505 451	391 821 967
Sum opplyent egenkapital		444 164 009	400 773 112
12. Ansvarlig lnekapital mv.			
12.1 Evlgvarende ansvarlig lnekapital	11,12	13 750 000	13 750 000
Sum ansvarlig lnekapital mv.		13 750 000	13 750 000
13. Forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser			
13.1 Premieeserve	11	2 490 869 314	2 476 440 372
13.2 Tilleggsavsetninger	0	155 469 397	121 324 484
13.3 Kursreguleringsfond	0,0	635 171 347	635 761 280
13.4 Premiefond, innskuddefond og fond for regulering av pensjoner mv.	0	37 720 064	31 582 274
Sum forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser		3 320 260 142	3 265 508 410
15. Avsetninger for forpliktelser			
15.2 Forpliktelser ved skatt			
15.2.1 Forpliktelser ved inntektskatt	13	6 890 355	10 358 700
15.2.2 Forpliktelser ved utsett skatt	13	5 815 765	5 710 672
Sum avsetninger for forpliktelser		12 706 141	16 073 432
16. Forpliktelser			
16.1 Finansielle derivater	18	7 105 230	0
16.3 Andre forpliktelser		1 330 005	1 330 005
Sum forpliktelser		8 503 243	1 330 005
17. Pblepte kostnader og mottatte ikke opplyente inntekter		3 402 926	4 711 023
Udisponert resultat			
SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSE		3 853 002 942	3 752 320 454

POSTER UTENOM BALANSEN

18. Betlagde forpliktelser	0	0
----------------------------	---	---

Forneden 11. mars 2022

Pål Morstad (slyrets leder)	Torgunn Osmundsen	Kari Wold-Hansen	Kjerstin Bull Berg
Kjell Arne Hamre	Magne Våll	Nina Rita Brekken Svensen	
Kristin Hagon	Asmund Paulsen	Ellen Stein (Daglig leder)	

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
38631BD6834MD71AF9B660FA0DCFE2A

ABBs PENSJONSKASSE

Noter til årsregnskapet 2021

REGNSKAPSPRINSIPPER

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og forskrift av 20.12.2011 nr. 1457 om årsregnskap for pensjonsforetak (årsregnskapsforskriften) samt god regnskapsskikk.

Inntekts- og kostnadsføringsprinsipper

Premieinntekter omfatter årets forfalte premier, premiefritak, overførte premiereserver fra andre forsikringsselskaper / pensjonskasser og avgitt gjenforsikring. Periodisering av opptjent premie ivaretas ved avsetning til premiereserve.

Erstatninger omfatter utbetalte pensjoner, premiefritak og overføring av premiereserve, tilleggsavsetning og kursreserve til andre forsikringsselskaper/pensjonskasser.

Overføring av premiereserve ved flytting av forsikringer mellom forsikringsselskaper / pensjonskasser føres over resultatregnskapet. Kostnads-/inntektsføringen skjer på det tidspunkt risikoen overføres. På samme tidspunkt reduseres /økes premiereserven tilsvarende. Flyttebeløpet inkluderer også kontraktens andel av tilleggsavsetning, kursreguleringsfond og årets resultat. Tilflyttede tilleggsavsetninger vises ikke under premieinntekter, men under posten tilleggsavsetninger under endringer i forsikringsmessige avsetninger. Flyttebeløpene klassifiseres som kortsiktig gjeld / tilgodehavende til oppgjør finner sted. Oppgjørsrenten ved flytting føres under regnskapslinjene andre forsikringsrelaterte inntekter og kostnader.

Garantert avkastning på premiefond samt pliktige avsetninger til premiereserven og tilleggsavsetninger føres under posten endring i forsikringsmessige avsetninger i resultatregnskapet.

Forsikringsmessige forpliktelser

Premiereserven beregnes som kapitalverdien av forventede fremtidige utbetalinger av løpende og oppsatte pensjonsrettigheter på balansedagen. Den gir uttrykk for pensjonskassens regnskapsmessige pensjonsforpliktelse og er basert på lineær opptjening for alle selskapene. Premiereserven er beregnet av pensjonskassens aktuar. Ved beregningen er det anvendt samme grunnlag som for premieberegningen. Premiefondet tilføres garantert rente på 2,0 %. Premiefondet kan benyttes til å dekke fremtidige premier eller oppregulering av løpende pensjoner. Tilleggsavsetningene kan i henhold til forskrift utgjøre maksimalt 12 % av premiereserven og kan anvendes til dekning av eventuelt renteunderskudd i pensjonskassen. Fond for regulering av pensjoner tilføres pensjonistenes andel av pensjonskassens overskudd. Dette fondet benyttes til regulering av løpende pensjoner.

Inndeling av forvaltningskapitalen

Pensjonskassens forvaltningskapital er delt inn i kollektivportefølje og selskapsportefølje. Kollektivporteføljen består av eiendeler som motsvarer de forsikringstekniske avsetninger til dekning av kontraktsfastsatte forpliktelser. Selskapsporteføljen består av eiendeler som motsvarer selskapets ansvarlige kapital og eventuell annen gjeld enn forsikringsforpliktelsene. Pensjonskassen har felles forvaltning av de to porteføljene.

Finansielle eiendeler

Finansielle eiendeler innregnes i balansen når pensjonskassen blir part i instrumentets kontraktsmessige betingelser. Alminnelig kjøp og salg av finansielle instrumenter er regnskapsført på transaksjonsdagen. Finansielle eiendeler fraregnes når de kontraktsmessige rettighetene til kontantstrømmene fra den finansielle eiendelen utløper, eller når foretaket overfører den finansielle eiendelen i en transaksjon hvor all eller tilnærmet all risiko og fortjenestemuligheter knyttet til eierskap av eiendelen overføres. Finansielle eiendeler er enten klassifisert som holdt til forfall, eller, basert på frivillig kategorisering, til virkelig verdi over resultatet.

Virkelig verdi fastsettes med referanse til henholdsvis kjøpskurs eller salgskurs på balansedagen. Netto urealiserte gevinster avsettes til kursreguleringsfond. Netto urealisert tap kostnadsføres løpende. Måling av investeringer holdt til forfall skjer til amortisert kost i henhold til effektiv rente metoden.

Finansielle derivater

Pensjonskassen kan benytte terminforretninger for å redusere valutarisikoen knyttet til finansielle eiendeler i utenlandsk valuta. Finansielle derivater verdsettes, uavhengig av tilknyttede finansielle eiendeler, til markedsverdi i balansen. Finansielle derivater er klassifisert til virkelig verdi over resultatet.

Valuta

Selskapets funksjonelle valuta er norske kroner. Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes ved førstegangsinngrening til norske kroner til gjeldende dagskurs. Fordringer og gjeld i utenlandsk valuta er omregnet til norske kroner etter valutakurs på balansedagen og de relaterte gevinster og tap fra omregning er regnskapsført i resultatregnskapet.

Skatt

Skattekostnaden i resultatregnskapet inkluderer periodens betalbare skatt og endring utsatt skatt. Betalbar skatt beregnes på grunnlag av årets skattemessige resultat og netto skattepliktig formue. Utsatt skatt er beregnet på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, samt ligningsmessig underskudd ved utgangen av regnskapsåret. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reversere i samme periode er utlignet og nettoført.

NOTE 1: BESKRIVELSE AV PENSJONSORDNINGENE

Den premiebetalende pensjonsordningen er en ordinær ytelsesbasert tjenstepensjonsordning i henhold til lov om foretakspensjon (LOF). Arbeidsgiver betaler hele premien til pensjonsordningen. Det er ingen arbeidstakerandel.

Pr .01.10.2016 tas det ikke opp nye medlemmer for alderspensjonsopptjening i pensjonsordningen, og opptjening av alderspensjonsrettigheter for alle aktive medlemmer født i 1960 eller senere opphørte. Samtidig opphørte fripoliseopptjening av uførepensjonsrettigheter for alle aktive medlemmer. Dette innebar at aktive medlemmer født i 1960 eller senere mottok en fripolise basert på deres lineært opptjente alders- og uførepensjonsrettighet pr. 01.10.16, mens aktive medlemmer født i 1959 eller tidligere viderefører sin opptjening av alderspensjon men mottar en fripolise basert på deres lineært opptjente uførepensjonsrettighet pr 01.10.2016. Øvrige medlemmer, dvs syke og pensjonister viderefører sitt medlemskap. I 2017 har løpende uførepensjon blitt overført fra arbeidsgivernes kontrakter til fripoliser i henhold til krav fra endringer i LOF og innføring av lov om tjenstepensjon (TPL) for uførepensjon. Ansatte født i 1959 eller før har uføredekning i samsvar med lov om tjenstepensjon (TPL) i pensjonskassen, mens øvrige ansatte kun har fripoliserettigheter for uførepensjon.

For medlemmer som viderefører alderspensjonsopptjening i pensjonskasse gjelder følgende:

Full årlig alderspensjon utgjør for medlemmer tatt opp i pensjonskassen etter 1. januar 2001, eller som pr samme tidspunkt hadde 10 år eller mer til pensjonsalder, differansen mellom 62 % av pensjonsgrunnlaget og en beregnet alderspensjon fra folketrygden.

Beregnet alderspensjon fra folketrygden utgjør 100 % av folketrygdens grunnbeløp tillagt en beregnet tilleggs pensjon som fastsettes etter folketrygdens regler pr. 1. januar 1992. Alder pensjonen skal dog utgjøre minst 15 % av folketrygdens grunnpensjon. For øvrige medlemmer gjelder spesielle lukkede ordninger som fremgår av pensjonsavtalen.

Lov om foretakspensjon ble endret med virkning fra 01.01.2011 slik at det er adgang til å ta ut helt eller deler av opptjent alderspensjon fra fylte 62 år og med rett til videre opptjening av pensjon ut over 67 år.

Medlemmer som har opptjent full alderspensjonsopptjening etter ytelsesplanen i ABBs Pensjonskasse blir tatt opp i ABB's innskuddspensjonsordning i samsvar med de til enhver tid gjeldende regler så lenge de står i arbeid fram til fylte 70 år.

Medlemmer født i 1959 eller tidligere og som meldes ut av pensjonskassen får utstedt fripolise for opptjent pensjon frem til fratreddelsen. Fripolisen ivaretas av pensjonskassen.

Medlemsbedriftene som har pensjonsordning i Pensjonskassen er ABB AS og ABB Electrification Norway AS

Antall medlemmer i ordningene

	31.12.2021	31.12.2020
Fullt Premiebetalende	125	163
Uførepensjonister	93	98
Pensjonsmottakere (ekskl uførepensjonister)	1 900	1 954
Fripolisekontrakter	2 726	2 760

NOTE 2: FINANSIELL RISIKO

Finansiell risiko er knyttet til investeringer i nasjonale og internasjonale aksjefond, rentebærende verdipapirer, internasjonale rentefond og norske eiedomsfond.

Den finansielle risikoen omfatter markeds-, rente-, kreditt-, valuta- og likviditetsrisiko. Løpende forvaltning og risikotagning er forankret i investeringspolicy vedtatt av styret.

Markedsrisiko:

Pensjonskassens største risiko ansees å være markedsrisiko, dvs. risikoen for fall i eiendelens verdier.

Markedsrisikoen knyttet til pensjonskassens investeringer estimeres ved bruk av definerte stressparametere for hver aktivaklasse samt forutsetninger om hvordan utviklingen i de ulike aktivaklassene samvarierer. Forholdet mellom markedsrisiko og bufferkapital følges løpende og uttrykkes gjennom måltallet "solvenskapitaldekning" for forenklet solvenskapitalkrav for pensjonskasser. Det er etablert et "trafikkllys"-system som angir toleransegrenser i form av grønt, gult og rødt lys med tilhørende tiltak. Pr. 31.12.21 er solvenskapitaldekning beregnet til 211%. En solvenskapitaldekning på 211% er i grønn sone, hvilket er et tilfredstillende risikonivå.

Kreditrisiko:

Pensjonskassens kredittrisiko ansees som moderat. Kredittrisikoen styres gjennom rammer for største engasjement og rating. Hovedtyngden av pensjonskassens renteinvesteringer skal være innenfor "investment grade".

Likviditetsrisiko:

Likviditetsrisikoen i pensjonskassen vurderes som lav da en til enhver tid har kortsiktige plasseringer som overstiger kortsiktige forpliktelser. Plasseringene ansees å være tilstrekkelig likvide. Pensjonskassen har i tråd med gjeldene forskrift, utarbeidet en egen likviditetsstrategi. Hvis vi definerer likviditetsrisiko som hvor lang tid det tar for å innløse de ulike plasseringer til kontanter uten å påvirke markedsprisen kan vi angi følgende:

Kontanter i løpet av 1 dag (<1% av porteføljen)

Norske obligasjoner i løpet av 3 dager (ca.25% av porteføljen)

Aksje-,pengemarked- og obligasjonsfond i løpet av 2-5 dager (ca. 84% av porteføljen)

Eiendom er mindre likvid og tar derfor lengre tid å realisere (ca. 9% av porteføljen)

Renterisiko:

Pensjonskassen har ved utgangen av 2021 investeringer i rentebærende papirer på ca. 2.621,9 MNOK.

Pensjonskassen hadde en moderat renterisiko ved utgangen av året. Markedsverdivektet durasjon er på 5,05 år.

Porteføljeverdien vil falle med ca. MNOK 132,5 ved et parallelt skift i rentekurven på +1%. Verdien vil stige tilsvarende ved et rentefall.

Valutarisiko:

Alle plasseringer i utenlandske rentefond valutasikres. Det er investert i en valutasikret NOK klasse. Investeringer i globale aksjer er delvis valutasikret. Den valutaeksponerte delen av porteføljen er per 31.12.21 beregnet til ca. 2% av porteføljen. Pensjonskassens netto tilgodehavende i norske kroner skal til enhver tid minst motsvare 70% av de forsikringstekniske avsetninger.

NOTE 3: AKSJER OG ANDELER

Pensjonskassen har en diversifisert portefølje av investeringer i nasjonale og internasjonale aksjefond og norske eiendomsfond. Porteføljen er sammensatt med en risiko som ikke forventes å avvike vesentlig fra valgte markedsindekser.

Eiendomsfond	Markedskurs	Antall	Kostpris	Markedsverdi
DEAS Eiendomsfond			127 112 321	167 551 201
DNB Scandinavian Property Fund 4 KS	134,62	450 508	41 455 802	60 649 477
Pareto Eiendomsfelleskap AS/IS			74 712 729	122 166 942
SUM EIENDOMSFOND			243 280 852	350 367 620
Norske Aksjefond				
KLP AksjeGlobal Indeks II	3 762,47	62 796,90	168 543 815	236 271 767
			168 543 815	236 271 767
Utenlandske aksjefond				
BNY Mellon Long-Term Global	4,45	7 759 926	81 026 347	346 624 098
Egerton Capital Equity Fund NOK	262,75	1 085 283	96 430 014	285 158 219
			177 456 361	631 782 317
SUM AKSJEFOND			346 000 176	868 054 084
Total aksjer og andeler			589 281 028	1 218 421 704
Herav Selskapsportefølje	12,68 %			154 471 444
Herav Kundeportefølje	87,32 %			1 063 950 260
				1 218 421 704

NOTE 4: RENTEBÆRENDE VERDIPAPIRER

Obligasjoner	Rentesats	Beholdning	Kostpris	Markedsverdi	Durasjon
Bank/Finansforetak Særskilt Sikre					
DNB Boligkreditt AS 2.125 28.05.2026	2,125	25 000 000	25 262 500	25 152 945	4,20
Nordea Eiendoms-kreditt AS 2.17 22.05.2026	2,17	70 000 000	70 178 000	70 561 995	4,18
SpareBank 1 Boligkreditt AS 2.1 25.11.2026	2,1	67 000 000	67 509 800	67 256 838	4,70
			162 950 300	162 971 778	
Fylke/kommune					
Bamble kommune 1.904 06.05.2024	1,904	15 000 000	14 805 000	15 037 635	2,29
Ferde AS 1.65 01.06.2026	1,65	24 000 000	23 691 600	23 528 258	4,25
Fredrikstad kommune 2.394 11.10.2023	2,394	20 000 000	20 008 400	20 261 042	1,75
Hustadvika kommune 1.87 18.03.2025	1,87	3 000 000	3 120 000	2 992 760	3,10
Kristiansund kommune 1.83 13.03.2025	1,83	25 000 000	25 675 000	24 910 633	3,09
Oslo Kommune 2.25 07.06.2027	2,25	30 000 000	30 258 000	30 196 605	5,11
Sandnes Kommune 1.469 26.01.2028	1,469	15 000 000	15 009 000	14 392 127	5,77
Sola kommune 1.874 16.09.2024	1,874	40 000 000	39 856 000	40 004 704	2,65
Telemark fylkeskommune 2.354 16.11.2023	2,354	12 300 000	12 336 408	12 453 856	1,85
Tinn kommune 2.09 22.10.2024	2,09	20 000 000	19 860 000	20 109 888	2,75
Tromsø kommune 1.515 01.09.2025	1,515	50 000 000	49 539 500	49 141 660	3,58
Trøndelag Fylkeskommune FRN 18.12.2025	1,149	20 000 000	20 003 600	20 037 320	0,21
Trøndelag Fylkeskommune FRN 07.11.2025	1,164	10 000 000	10 011 800	10 043 050	0,10
Trøndelag Fylkeskommune 2.013 08.07.2024	2,013	25 000 000	24 812 500	25 110 295	2,46
Ullensaker Kommune 2.007 26.11.2025	2,007	25 000 000	25 006 750	24 977 673	3,79
Ullensvang kommune 1.96 03.03.2025	1,96	3 000 000	3 128 150	3 001 582	3,06
Vegfinans Vestfold og Telemark AS 1.16 01.12.2025	1,16	15 000 000	15 000 000	14 483 889	3,85
Vegfinans Viken AS 1.25 29.09.2027	1,25	20 000 000	20 000 000	18 955 642	5,56
Vestland Fylkeskommune 1.467 01.09.2025	1,467	65 000 000	64 835 455	63 772 228	3,58
			436 955 163	433 410 846	
Bank og kredittforetak					
BN Bank ASA 2.1 05.09.2025	2,1	10 000 000	9 775 000	9 975 036	3,56
Danske Bank AS FRN 04.06.2026	1,92	26 000 000	26 251 160	26 506 875	0,17
Nordea Bank AB (publ) FRN 19.05.2025	1,75	20 000 000	20 000 000	20 391 028	0,14
Sandnes Sparebank 2.525 19.06.2024	2,525	10 000 000	9 982 500	10 140 152	2,39
SpareBank 1 Helgeland 2.5 15.01.2024	2,5	25 000 000	25 000 000	25 342 653	1,97
SpareBank 1 Nord-Norge FRN 30.06.2025	1,7	20 000 000	20 000 000	20 252 910	0,24
SpareBank 1 Nordvest 1.33 09.04.2026	1,33	20 000 000	20 000 000	19 214 728	4,14
Sparebank 1 Ringerike Hadeland 2.57 06.03.2025	2,57	25 000 000	25 775 000	25 364 908	3,03
SpareBank 1 SMN 2.33 28.02.2024	2,33	20 000 000	19 954 000	20 212 050	2,09
SpareBank 1 SR-Bank ASA 2.04 16.08.2024	2,04	20 000 000	19 647 600	20 043 192	2,57
SpareBank 1 Sørøst-Norge 2.35 23.10.2025	2,35	10 000 000	10 552 000	10 066 471	3,68
Sparebank 1 Østlandet 2.54 26.02.2025	2,54	20 000 000	20 720 000	20 287 710	3,01
Sparebanken Møre 2.35 12.09.2023	2,35	10 000 000	10 000 000	10 112 023	1,68
Sparebanken Sogn og Fjordane 2.09 08.28.2024	2,09	20 000 000	19 990 600	20 065 308	2,60
Sparebanken Vest 2.42 23.06.2025	2,42	20 000 000	20 340 000	20 201 232	3,34
			277 987 860	278 176 275	
Industri					
BKK AS 2.1 02.09.2024	2,1	10 000 000	9 855 000	10 003 994	2,61
Statnett SF 2.35 04.03.2024	2,35	20 000 000	20 040 000	20 214 084	2,10
Glitre Energi AS FRN 30.09.2025	1,65	18 000 000	18 000 000	18 101 734	0,24
Entra ASA 1.96 28.11.2025	1,96	24 000 000	24 000 000	23 531 016	3,79
			71 895 000	71 850 828	
Internasjonale Obligasjonsfond					
AQR Global Aggregate Bond	1,80	5 889 936	626 545 603	641 649 642	7,98
PIMCO Global Bond	2,30	1 866 732	384 559 081	435 919 191	6,25
Bluebay Investment Grade Global	2,75	359 118	395 272 869	439 025 691	5,61
			1 406 377 553	1 516 594 524	
Rentefond					
DNB Likviditet 20 (IV)	1,07	15 103	150 996 508	151 037 189	0,20
			150 996 508	151 037 189	
Sum			2 507 162 384	2 614 041 440	
Opptjent rente				7 892 956	
TOTAL RENTEBÆRENDE VERDIPAPIRER				2 621 934 396	
Herav Selskapsportefølje	12,68 %			332 408 714	
Herav Kundeportefølje	87,32 %			2 289 525 682	
				2 621 934 396	

Plasseringer i internasjonale obligasjoner er denominert i norske kroner. Norske obligasjoner definert som omløpsmidler er kredittvurdert av forfaller. Effektiv rente pr. verdipapir beregnes ved en prosedyre hvor diskonteringsrenten endres inntil nåverdien av kontantstrømmene blir lik obligasjonens markedsverdi. Den diskonteringsrenten hvor dette inntreffer er den effektive renten. Den effektive renten ved utgangen av 2021 for de norske omløpsobligasjonene er beregnet til å være 1,94%

NOTE 5: VIRKELIG VERDI HIERARKI

Pensjonskassen klassifiserer virkelig verdi målinger ved å bruke et virkelig verdi hierarki som reflekterer signifikansen av grunnlaget/kilder som brukes i utarbeidelsen av målingene. Virkelig verdi hierarkiet har følgende nivåer:

Nivå 1: grunnlag for virkelig verdi måling er noterte priser (ujusterte) i aktive/likvide markeder for identiske eiendeler eller forpliktelser.
Nivå 2: grunnlag for virkelig verdi måling er annet enn noterte priser inkludert i Nivå 1 som er observerbare for eiendelen eller forpliktelser, enten direkte (dvs. som priser) eller indirekte (dvs. utledet fra priser).
Nivå 3: grunnlag for virkelig verdi måling for eiendelen eller forpliktelser som ikke er basert på observerbare markedsdata (ikke observerbar kilde).

Eiendeler innregnet til virkelig verdi	31.12.2021	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet				
Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	1 218 421 704		868 054 084	350 367 620
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	2 614 041 440	-	2 614 041 440	
Sum	3 832 463 144	-	3 482 095 524	350 367 620
Forpliktelser innregnet til virkelig verdi	31.12.2021	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
Finansielle forpliktelser som måles til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet				
Finansielle derivater	7 165 238		7 165 238	
Sum	7 165 238	0	7 165 238	0

I løpet av rapporteringsperioden, var det ingen endring i virkelig verdi måling som medførte overføringer mellom Nivå 1 og Nivå 2, og ingen overføringer inn og ut av nivå 3.

NOTE 6: BANK

Pr. 31.12.21 utgjorde bundne midler på skattekalkulakontoen
Pr. 31.12.21 saldo på driftskonto

2021	2020
3 690 057	4 182 776
5 485 645	5 483 594
9 175 702	9 666 370

NOTE 7: RENTER TIL PREMIEFOND OG FOND FOR REGULERING AV PENSJONER

2,0 % garantert rente til premiefond er beregnet til
2,0 % garantert rente til pensjonistenes overskuddfond er beregnet til

2021	2020
405 295	302 318
177 275	28 408

NOTE 8: ENDRING I FORSIKRINGSFORPLIKTELSE

(NOK 1000)	Premie-reserve	Tillegg-avsetn.	Kursreg.-fond	Premie fond	Fond for reg. p.	Totalt
Inngående balanse	2 476 440	121 324	635 761	20 164	11 819	3 265 508
2. Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser						
2.1 Netto resultatførte avsetninger	-3 420	34 770	410	398	177	32 335
2.2 Overskudd på avkastningsresultatet	17 244			5 024	12 134	34 402
2.3 Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene	0			0		0
2.4 Annen tilordning av overskudd						
2.5 Justering av forsikringsforpliktelser fra andre resultatkomponenter						
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser	13 824	34 770	410	5 422	12 311	66 737
3. Ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser						
3.1 Overføringer mellom fond	625	-625				0
3.2 Overføringer til/fra selskapet					-11 996	-11 996
Sum ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser	625	-625	0	0	-11 996	-11 996
Utgående balanse	2 490 889	155 469	636 171	25 586	12 134	3 320 249
Hervav Fripoliser	1 276 661	81 529	321 914		0	1 680 104

Pensjonskassens premietariff har i hele 2021 vært K2013FT dødelighetstariff og ABBs egen uføretariff («K2013 Mercer FT (ABB)»)

PREMIEFONDETS ANVENDELSE DE SISTE 3 AR

	2021	2020	2019
Inngående balanse 1.1.	20 164	15 041	49 930
Dekning av årspremie			-36 846
Pliktige renter	405	302	1 004
Overføringer og disposisjoner	-7	-31	62
Overskudd på risikoresultat	-	103	144
Overskudd på avkastningsresultat	5 024	4 749	
Korreksjon årsoppgjør 2017			747
Direkte innbetaling fra sponsor			
Utgående balanse 31.12.	25 586	20 164	15 041
Årets premie	69 402	56 614	91 102
Premiefond i % av årets premie	36,9 %	35,6 %	16,5 %

NOTE 9: KURSREGULERINGSFOND/MERVERDIER

De ulike typer verdipapirer vurderes samlet som en portefølje ved beregning av kursreguleringsfond i teknisk regnskap- kundeportefølje.

	31.12.21	31.12.20	31.12.19
Merverdier Aksjefond	522 053 908	449 383 648	444 292 647
Merverdier Obligasjoner og andre verdipapirer	106 879 055	168 408 234	80 535 796
Merverdi Eiendomsfond	107 086 768	89 988 915	72 376 826
Merverdi Derivater	-7 484 756	11 805 123	10 779 298
Sum merverdier	728 534 975	719 585 920	607 984 567
			Arets endring
Herav Selskapsportefølje	12,68 %	92 363 628	8 538 987
Herav Kundeportefølje	87,32 %	636 171 347	410 068
		728 534 975	8 949 055

NOTE 10: REASSURANSE

Reassuransepremie belastet årets regnskap
ABBs Pensjonskasse hadde for 2021 katastrofeforsikring plassert på Lloyds av AON

31.12.21	31.12.20
85 800	112 125

NOTE 11: ANSVARLIG LÅNEKAPITAL

Ansvarlig lånekapital inngår som tilleggskapital i beregningen av kapitaldekningen.
Den ansvarlig lånekapital består av to evigvarende ansvarlig lån på kr 5 000 000 og et på kr 3 750 000. Tilsammen kr 13 750 000.
Renten tilført disse tilsvarer pensjonskassens oppnådde bokførte avkastning etter Dietz formel for foregående regnskapsår.

Renteberegningen på ansvarlig lånekapital er i samsvar med fastsatte vilkår iht. låneavtalen

31.12.21	31.12.20
599 248	534 290

NOTE 12: SOLVENSMARGINKAPITAL OG SOLVENSMARGINKRAV

Netto ansvarlig kapital

Tilleggsavsetninger (50 %)
Risikoutjevningsfond (50 %)
Solvensmarginkapital
Solvensmarginkrav
Kapital i prosent av krav

31.12.21	31.12.20
402 864	371 914
77 735	60 662
4 329	4 476
484 928	437 052
103 979	101 247
466,4 %	431,7 %

Solvenskapitaldekning

Pensjonskassen utarbeider kvartalsvise/ halvårslige risikoanalyser i samsvar med Finanstilsynets solvenskapitalkrav for livsforsikringselskap og pensjonskasser.
Risikoanalysene omfatter alle vesentlige risikotyper og beskriver Pensjonskassens evne til å tåle tap i en løpende driftssituasjon.

Solvenskapitaldekningen er beregnet på bakgrunn av Finanstilsynets til en hver tid gjeldende metodikk og risikomodeller.

	31.12.21	31.12.20
Samlet solvenskrav markedsrisiko	657 485	601 901
Samlet solvenskrav livsforsikringsrisiko	137 621	104 621
Samlet solvenskrav helseforsikringsrisiko	44	57
Samlet solvenskrav motpartsrisiko	1 926	2 276
Sum solvenskrav før korrelasjonseffekt	797 076	708 855
Samlet solvenskrav før operasjonell risiko	705 163	636 824
Operasjonell risiko	14 582	14 972
Justerings for den tapsabsorberende evnen til utsatt skatt	(107 962)	(97 770)
Samlet solvenskrav	611 783	554 026
Ansvarlig kapital	1 290 070	1 180 221
Overskudd/underskudd av ansvarlig kapital	678 287	626 195
Solvenskapitaldekning	210,9 %	213,0 %

Solvenskapitaldekningen viser forholdet mellom ansvarlig kapital og samlet solvenskrav.

NOTE 13: SKATT

	2021	2020
Endring utsatt skatt	101 114	-1 590 594
Betalbar formuesskatt	500 000	400 000
Betalbar inntektsskatt	6 390 355	9 958 760
For lite/(mye) avsatt skatt i fjor	-1 186 022	111 664
Arets skattekostnad (+)/ skatteinntekt (-)	5 805 447	8 879 830

Beregning av årets skattegrunnlag

Resultat før skatt	49 196 344	61 433 223
Permanente resultatforskjeller	-19 689 669	-23 396 104
Endring midlertidige forskjeller	-459 609	7 229 971

Skattepliktig inntekt før anvendelse av fremførbart underskudd	29 047 066	45 267 090
Overføring til/(-fra) fremførbart underskudd	0	0
Grunnlag betalbar skatt	29 047 066	45 267 090

Betalbar inntektsskatt	6 390 355	9 958 760
------------------------	-----------	-----------

Grunnlag for endring i utsatt skatt:

Gevinst- og tapskonto	13 834 191	17 292 739
Urealiserte gevinster finansielle omløpsmidler	12 601 204	8 683 047
Grunnlag beregning utsatt skatt	26 435 395	25 975 786

Utsatt skattefordel, 22 % av grunnlag	5 815 787	5 714 673
--	------------------	------------------

Det avsettes ikke for utsatt skatt på risikoutjevningssfond, avsetningen til risikoutjevningssfondet utgjorde 1.676.214,- pr 31.12.17
 Dette beløpet vil være skattepliktig ved avvikling av pensjonskassen.

NOTE 14: RISIKORESULTAT

	2021	2020
ABBs Pensjonskasse har for år 2021 hatt et beregnet risikoresultat på	-789 518	6 256 516
Herav fordelt til fripolliser		802 693
Herav fordelt til foretakspensjonsordningene		2 325 565
Herav fordelt til RUF	-789 518	3 128 258

Risikoresultatet splittet på de underliggende risikoelementer:

Død - resultat hva gjelder årets avsetninger til nye ektefelle- og barnepensjonister	-2 012 526	-3 972 179
Ufør - resultat hva gjelder årets uførepensjonister	792 898	2 052 681
Oppløvelse - resultat grunnet avvik knyttet til forventet levetid	430 110	8 176 015

NOTE 15: ADMINISTRASJONSRESULTAT

	2021	2020
Administrasjonskostnadene i teknisk regnskap for 2021 utgjorde kr 21.453.459. Denne summen inkluderer forvalterhonorar, omkostninger til aktuar, ekstern rådgiver innen forvaltning, revisjon og konsulentkostnader. De beregnede omkostningsbidrag til dekning av faktiske driftskostnader er kr 14.758.393,-. Administrasjonskostnadene i prosent av eiendeler/investeringer i kollektivporteføljen utgjorde 0,64%.		
Pensjonskassens administrasjonsresultat (forhåndsbelastede kostnader fratrukket årets kostnader)	-6 695 066	4 817 253
Herav fra fripolliser	-4 449 136	1 426 305
Herav fra foretakspensjonsordningene	-2 245 930	3 390 948

Det negative administrasjonsresultatet for 2021 skyldes at forvaltningshonorarer i fond er medtatt i forvaltningskostnadene.

NOTE 16: RENTERESULTAT

	2021				2020
		Herav	Herav	Herav	
		fripolliser	foretaksp.ordn.	risikoutjevningssfond	
Netto finansavkastning på kapital	145 530 668	72 983 695	72 050 052	496 921	112 450 829
Årets pl. Avkastn. på premieres. - Grunnlagsrenten	-71 550 757	-33 816 871	-37 733 885		-72 175 350
Årets renteresultat	73 979 911	39 166 824	34 316 166	496 921	40 275 479

NOTE 17: AVKASTNINGSTALL SISTE 5 ÅR
Beregningen gjelder for begge porteføljene.

	2021	2020	2019	2018	2017	SNITT
Verdjustert avkastning:	4,49 %	6,68 %	9,78 %	-0,16 %	7,68 %	5,69 %
Bokført avkastning :	5,26 %	4,05 %	4,12 %	3,17 %	4,10 %	4,14 %

Avkastningen er fom. 2010 beregnet etter modifisert Dietz.

NOTE 18: DERIVATER

Det er inngått derivater for å redusere valutarisikoen knyttet til finansielle eiendeler i utenlandsk valuta. Derivatene er ført til markedsverdi i balansen og klassifisert som kortsiktig forpliktelse. Pr. desember 2021 har inngåtte valutaterminer en markedsverdi på TNOK -7.165.

NOTE 19: ANDRE DRIFTSKOSTNADER

Administrasjon

ABB AS belaster pensjonskassen med adm.kostnader hvert kvartal. Disse inneholder bl.a. personalkostnader og husleie.

Revisjon

Kostnadsført honorar revisjon er for 2021 bokført med kr 147.500,-. For rådgivningstjenester fra revisor er det bokført kr 32.500,-.

NOTE 20: TRANSAKSJONER MED NÆRSTÅENDE PARTER, ANTALL ANSATTE OG YTELSER TIL LEDENDE PERSONER

Årets pensjonspremie betales av medlemmene i pensjonskassen, ABB AS og ABB Electrification Norway AS.

Det er ingen ansatte i pensjonskassen.

Pensjonskassen blir fakturert for administrasjonskostnader fra ABB AS. Lønn er inkludert i dette beløpet.

Det er utbetalt Kr. 25.000,- i styrehonorar til eksternt styremedlem Åsmund Paulsen.

Spesifikasjon av transaksjoner med nærstående parter i 2021:

Nærstående part	Tilknytning	Type transaksjon	Beløp
ABB AS	Medlemsbedrift	Årets Premie	43 290 739
ABB AS	Medlemsbedrift	Administrasjonskostnader	-3 176 547
ABB Electrification Norway AS	Medlemsbedrift	Årets Premie	12 982 906

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Til styret i ABBs Pensjonskasse

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for ABBs Pensjonskasse som består av balanse per 31. desember 2021, resultatregnskap, oppstilling av endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav og gir et rettviseende bilde av pensjonskassens finansielle stilling per 31. desember 2021 og av dens resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjon

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av pensjonskassen i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og *International Code of Ethics for Professional Accountants* (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for den øvrige informasjonen. Vår konklusjon om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke den øvrige informasjonen, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese den øvrige informasjonen med det formål å vurdere om årsberetningen inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav og hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom den øvrige informasjonen og årsregnskapet eller kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon eller ikke inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav, er vi pålagt å rapportere det.

Vi har ingenting å rapportere i så henseende, og vi mener at årsberetningen er konsistent med årsregnskapet og inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til pensjonskassens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvike pensjonskassen eller virksomheten, eller ikke har noe annet realistisk alternativ.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan skyldes misligheter eller feil og er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av pensjonskassens interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape betydelig tvil om pensjonskassens evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at pensjonskassen ikke kan fortsette driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av og tidspunktet for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i den interne kontrollen som vi avdekker gjennom revisjonen.

Oslo, 14. mars 2022
ERNST & YOUNG AS

Revisjonsberetningen er signert elektronisk

Knut Aker
statsautorisert revisor

*Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur".
De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.*

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Knut Embret Aker

Statsautorisert revisor

På vegne av: Ernst & Young AS

Serienummer: 9578-5993-4-2704737

IP: 213.52.xxx.xxx

2022-03-14 12:55:47 UTC

Penneo Dokumentnøkkel: ZGY8P-04QBA-HQ3AD-ISJS4-GSE8O-ZWDQG

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com>. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validate>